

Kéziratok, amelyek nem adtak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegek között és nyílttér 1.50 Dinár, rondes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. december 4.

46. Szám.

Mégis egy lépés a helyes gondolkozás felé.

Már-már azt hitte ugye, hogy a nemzeti kisebbségben lévőknek el kell végleg veszni a többség karmain, koldusbotra kell jutniuk és végleg kiveszni. A tettek és a jelek valóban ilyen perspektívákat adtak. Ámde most 8-9 év után amikor azok egy nagy részét már a végleges béke puha takarója fedi és megkínzott testtel és lélekkel kellett itthagyni ezt az emberektől utálatossá tett szép föld felszint, jelentkezik egy ember, akinek nemcsak az nem kell, hogy a kisebbség állását, nyelvét elvegyék, hanem jó szívet, szeretettel akar lenni irántuk; ez az ember ma: Massaryk Csehszlovák köztársaság elnöke. Bár csak az összes kisebbség feletti uralkodók belátnák, hogy csakis a szeretet, a jó bánásmód az, amely az embert magához tudja láncolni, amely nem szül ellen-szenved, amely könnyebben végbemenő metamorfozist idéz elő az elcsehesedés, elrománosodás, elszerbesedés nézőpontjából és annak érdekében.

Ismeretes, hogy Olmützben két halálra ítélt rab a katonai fogházból meg akart szökni. A szláv örök elbujtak, mert bele voltak avatva a dologba, Ellenben a mit sem sejtő baktipusztai. Kiss Ferenc szembeszállt a szökevényekkel akik őt egyszerűen lelőtték.

Még pár évvel ezelőtt tán titokban a markukba nevettek volna a csehek, akik tagadhatatlanul úgy műveltség, kultúra, mint jó szív dolgában messze előbbre vannak több társuktól. Mi történt ma?

Massaryk köztársasági elnök ezt a hü és önfeláldozóan kötelességtudó tizedest halála után káplárrá léptette elő, a szegény sorsu szüleinek pedig, kik öreg napjaikra gyermeküket, támaszukat elvesztették, tízezer cseh korona segélyt utaltatott ki.

Azt hiszem itt felesleges minden dicsériáda minden nemesen és felebaráti szeretettel gondolkozó nagyon helyeselni fogja Massaryk emberségét.

Soll das Werk den Meister

POLITIKAI ÉLET.

Mexikóban

merényletet kíséreltek meg a köztársasági elnök ellen, de a merénylet nem sikerült. Egy lefokozott katonatiszt revolverrel rá lövöldözött Calles köztársasági elnök autójára, de a golyók az autót falába furódtak. A hírt egy dán Autonióban megjelenő spanyol újság közli.

Német és Osztrák

állam férfiak találkozója Bécsben. Marx németbirodalmi kancellár és Streesemann külügyminiszter Bécsben voltak, hol Dr. Ramek osztrákszövetségi kancellár látogatását viszonzták. Meglátogatták Seipel kancellárt és Hámiss köztársasági elnököt is és nagyfontosságú tanácskozásokat folytattak a két országot közeli érdeklő ügyekről.

Szovjetországban

válságos a helyzet. Trockijt és Zinovjevot kizárták a kommunista pártból s most komoly következményektől kell tartani, mivel Trockij élesen szembeszáll a szovjet kormányval. Trockij mögött nagy tömeg áll és ő ma már nyíltan hirdeti, hogy Oroszországnak közeledni kell a nyugati államokhoz és a polgári elemek uralmát való szoros egyetértésben. Szóval visszatérést javasol a régi állapothoz és a magántulajdon elismerését. Trockij azt hirdeti, hogy Oroszország mai formájában sokáig nem állhat fenn és attól kell tartani, hogy a tel-

loben, doch der Segen kommt von oben.

Egyes lapok azt írják, hogy magyar faj erényei általában, de a katonai erényei különösen elsőrendűek, mert a magyar a nagy világháborúban ép úgy mint a baktipusztai születésű Kiss Feri nem a saját érdekeit védte testi épségével, hanem sebzett testével és lelkével is.

Ezen elsőrendű előnyeit állítólag nemcsak a magyarbarátok, hanem az ellenségek is elismerik.

Azt írják a „Prágai Magyar Hirlap“ többek között: „Ott fog

jes felfordulás Oroszországban mindenkor bekövetkezhetik.

Menginskui, a politikai rendőrség (a régi Čeka) vezetője lemondott s ennek is nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, mert eddig a Trockij és elvbarrátai elleni küzdelmet Menginskiu irányította.

A Egyesült Államok elnöke a békéről.

Coolidge, az Egyesült Államok elnöke Philadelpiában nagyobb beszédet mondott, melyben igen érdekes kitételek vannak. Hangoztatta, hogy a hadiflottát tengeralattjárók és új cirkálóhajók építésével növelni kell, a kereskedelmi flottát gyorsjárású gőzhajókkal kell kiegészíteni, végül fejleszteni kell a katonai és kereskedelmi repülést. Hangsúlyozta az elnök, hogy az Egyesült Államok békét akarnak, de ezt a békét meg is kell védelmezni. A legtöbb állammal, így az Amerikai államokkal barátságban akarnak élni — anélkül, hogy az európai államok belső ügyeibe bele akarnának avatkozni.

A jugoszláv-francia barátsági szerződést

a jugoszláv alkotmány szerint nem a parlament ratifikálja, hanem a király. Mint hogy tehát a szerződést az SHS királyság részéről Alexander király írja alá, azért Francia ország részéről szintén az államfő, tehát Doumergue köztársasági elnök fogja aláírni.

állni Massaryk elnök obeliszkje egy kis magyar pusztá akácvirágos temetőjében, hogy hosszú időnkig hirdesse a nemes lelkeknek hódolatát és elismerését az emberi nagyság példái előtt.

Éljen Massaryk sokáig és fejlessze ezen mesterségesen összevesztett népek között azt a nemes nézetét a világtájak minden irányában hogy minden embert egyformán kell szeretni. nyelvre, vallásra, nemzetiségre való tekintet nélkül, ha az jó szívet becsületes és nem minden mondatával hazug ember.

A román miniszterelnök meghalt.

Bratianu román miniszterelnök rövid betegség után gennyestorokgyuladástól származott vérmérgezés következtében meghalt. A miniszterelnökön három operációt hajtottak végre, majd mesterségesen légzőcsövet helyeztek el a torkában, de nem lehetett rajta segíteni s csütörtökön, 24.-én meghalt. A regens tanács átmenetileg az elhunyt miniszterelnök öccsét, Bratianu Vintilla pénzügy minisztert bizta meg a miniszterelnöki teendőket ellátásával.

Bratianu Jonel miniszterelnök halála súlyos külpolitikai bonyodalmakra vezethet. Az új kormány érintkezésbe lépett az ellenzékkel, hogy nemzetiegyeség kormányt alakítsanak s a Károly kérdést valahogy megoldják.

Mária özvegy királyné Károly hazatérését ohajtja, amit a kormány a belső zavarok elkerülése végett minden áron meg akar akadályozni.

Ugy látszik Bratianu temetéséig látszólagos nyugalom van Romániában, de azután bizonyosan kitör a harc a pártok között. Az ellenzék igen szigorú feltételeket szabott a kormánynak arra az esetre, ha maga is belépne a kormányba. Az ellenzék most minden esetre érvényesíteni akarja törekvéseit s erősen biznak abban, hogy a nemzeti parasztpártnak most sikerülni fog kivívni a parlament feioszlatását s új választások kiírását.

A leszerelést előkészítő konferencia

munkájában nagy szerepet készülni vinni az orosz delegáció.

Az oroszok ugyanis a legpróbb részletekig kidolgozott kész tervvel jönnek a konferenciára s evégből indítványozni fogják, hogy a Népszövetség hívjon össze egy leszerelési világkonferenciát. Az orosz delegációnak arra is utasítása van, hogy keressen érintkezést az angol delegátusokkal, hogy a kibékülést a két ország között megteremtteni lehessen.

Nagy sokára kinyíltott a román kormány szemé. Mikor nyílik meg a többié?

Duca belügyminiszter kamarai beszédét egész Európa élénk figyelemmel és most már jóindulattal olvassa, mert „a beismerés a javulás jele”!

Duca belügyminiszter belátta, hogy a nemzeti kisebbséget alkotó egyének egy pirinkóval sem mások a mint az ő tősgyökeres románjai. Azok között éppen úgy van becsületes, szorgalmas, jóra való, eszes és tudományos ember, mint a hogyan náluk is van gazember, lusta, semmire sem való, buta és nem tudományos alak. Össze akarja őket boronálni! Ámde 8 évi kínzás, negligálás után, nem várhatja Duca, hogy a mesterségesen nyomoruságba hajtott emberek most hirtelen kitárt karjaiba dőljenek, ezért a *beismerés* hangján kezd beszédét körülbelül e szavakkal:

»Bizonyos fokig igazságtalanok voltunk a kisebbséggel szemben.

»Szükség van a barátságra, a többség és a kisebbség között.

»Az ország konszolidálása csakis a kisebbségekkel való teljes megegyezéssel lehetséges. Csakis egy megegyezés biztosíthatja azt a nyugalmat, melyre az országnak feltétlenül szüksége van».

»Ebből a szempontból kiindulva nemcsak a törvények útján, hanem viselkedésünkkel is bizonyosságot fogunk tenni arról, hogy feltétlenül barátságot akarunk a kisebbséggel kötni».

(Igy kellett volna 8-9 év előtt gondolkozni, de nemcsak a románoknak, . . . mennyi fájó szívet kellett volna már akkor enyhíteni! Hány nyír martaléknak odadobott halt meg azóta!)

»Hogy történtek hibák? Ez meg lehet. (Itt nem teljes a beismerés; pedig ez már bizalmatlanságot szül.)

»Objektív megállapítással ezt el kell ismernem. De ezt is meg kell állapítanom, hogy mindkét oldalon kölcsönösen történtek hibák».

(Keressék a magját, hogy miért és mifélek voltak a hibák? Érthető, hogy észnélkül és szótlánul senki sem fogja odaadni vagyonát (földosztás), hivatalát (állásosztások), szabadságát (meg nem mondott letartóztatási okok). A görény megjelenése, ha nem is akar támadni, a veszélyt sejtő állat pld.: baromfi védekező állásba helyezkedik, ellenkezni fog. Ez az ellenkezés nem a baromfi hibája! Ez természetes következménye minden már külsőleg észrevehető vagy gyanítható egyetlen fellépésnek. Uram! Rossz volt a politikájuk, 8 évig nem értettek hozzá? Nem tudták csak most, hogy amilyen az adjon Isten, olyan a fogadj Isten? Nem tudták a kínzó kilakoltatások, lakás rekvirálások helyett egy-egy városban pár nagy házat építeni? Miért kellett törődni azzal a semmi értelmű aprósággal (vagy tán személynvesztégetéssel, hogy a határ megállapító bizottság lássa a »nagy lelkesedést«?), hogy csak magyarul és németül voltak a címerek a házakon . . . csak románul szabad lenni! No meg azzal a »csak románul beszéljétek«-kel? Mi hasznot hozott a románoknak, hogy a magyarul vagy németül érthetően beszélt román hivatalnok felsőbb parancsra vagy nyakasságból a román nyelvet nem értővel is csak románul akart beszélni? Kérem a tisztelt pártatlanul gondolkozó a világot ismerő olvasót: Nem-e kínzás ez? Nem-e az elmaradottságnak biztos jele? Nem-e egy barátságos együttlétnek kerékkötője az ilyen tettek és kívánságok?

Az ilyen fanatikus sovinizták a harctérre valók, de nem egy nemzeti kisebbség szeretetének elnyerésére.

Román vezető uraim! Messze el vannak maradva, a helyes politikai célt elérni kívánó emberekkel való bánásmód ismeretétől! Katonai szerek, bakkancsok, menték, olvasó terem berendezések magyar német könyvek, hangszerek elvételével, megfélemlítésekkel, terrórral soha ezt a célt, ami önöknek kellett volna akkor és kell, mint látják ma, elérni nem lehet.

Hagytak volna mindenkit és mindent a maga helyén, a saját hivatalában, állásában, fizették volna azonnal a hivatalnokokat, ha tudnak románul, ha nem. Közelítették volna meg őket és a bennlakókat fehér kenyérral a kezükben idősebb nyugodtabb vérmérsékletű intelligens ember ismerő emberekkel, akik a kisebbség nyelvén beszéltek volna a bennlakókkal; mennyire másképpen ment volna minden, vagyis magától ment volna, akkor nem kellene ma »bizalomról«, »lojalitásról« beszélgetni, azt »kérni« (mert »kivánni«, már hibás politika) akkor egyáltalán »nemzeti kisebbségek« nem lennének, e kifejezés ismeretlen fogalom lenne . . .) Aztán így folytatja Duca:

»Voltak hibák a mi részünkről az kétségtelen, de voltak hibák az önök részéről is és most is vannak,« (kutassák fel a magját, hogy miért? és meglássák az adjon Isten milyen voltában rejlik.) »ezért kénytelen vagyok leszögezni, hogy hibás taktika (?) az, mikor minket a kisebbségek azzal vádolnak, hogy szándékosan visszük mellék vágányra a kisebbségi kérdést.« (Szabad humánus embereknél az ilyen létkérdést 8 évig félre tenni? Hányszor kellett volna a »művelt Európának« aki mesterségesen létesítette e megkínzandó kisebbséget 8 év óta behatóan megtárgyalni és se gíteni rajtuk? A lapok többször hozták most és no most lesz segítve a hibájukon kívül bajba került káros családapákon, tanulói vágyó gyermekeik. Mindannyiszor levonatot a napirendről. Ez okvetlenül szándékosan történt!)

»A mi szándékunkat a kisebbségek tapasztalhatták abban a szabadságban, melyben mi őket részesítettük és abban a módban, ahogy velük mindig tárgyaltunk az iskolakérdésről, az egyházi kérdésről és egyéb ügyekről. Törvényeinkben nem létezik egyetlen szó sem, egyetlen szakasz sem, hogy mi a kisebbséggel barátságban, testvériesen nem kívánnunk bánni. Hogy még vannak és lesznek kérdések, melyek megoldásra várnak, az természetes. Egyesek a törvényes uthoz vannak kötve, mások a pénzügyi helyzetülről függnek, ezt is elismerjük. De még egyszer leszögezem, hogy nem lehet reánk bizonyítani azt, hogy szándékosan nem foglalkozunk a kisebbségi kérdéssel.»

(Ha a kisebbséget elejétől fogva úgy akarták volna ellátni, ahogy azt az igazság és a rend, a felebaráti szeretet, a humánosság megkívánja, akkor nem szabadna lenni ma, 8 év után, olyan családapának és más embernek, akitől a kenyerét adó állását, hivatalát, ok nélkül elvették, a megélhetést teljesen lehetetlenné tették, és ennek quasi ellenértéke gyanánt, horribile! havi 30 dinár értékű lei összeget adnak, nyugdíj címén.)

Azután így folytatja: »Kérdem itt, mit jelentett Hans Otto Rothnak és Willer Józsefnek egyik mondata, amellyel azt állították, hogy a kisebbségi kérdés máig is megoldatlanul maradt és igazságtalanul maradt megoldatlanul?»

Uraim! Amint látják mi önöktől csak két dolgot akarunk: lojalitást és

bizalmat.« (Miniszter Úr! Ehhez más emberek kellett volna akkor. 8 év előtt, és most is, vezetőknök. Olyanok, akik a bennlakókkal megszerettetik magukat, akik a bennlakók állásait el nem veszik, akik nem utasítják ki a bennlakókat, akik nem csinálnak névvegyelemzést, nem fejtenek ki terrort, akik panaszra nem adnak alkalmat, akik a bennlakókat meghagyják nyelvéükben, vallásukban, szokásaikban, muzsikájukban, akik a bennlakók segítségére jöttek volna és nyelvre és vallásra való tekintet nélkül a legigazságosabban vezették, tanították volna a reaktívált hivatalnokokat is kellő megértéssel, jóakarattal, 1-1 a hivatalos nyelvet ismerő segéderő beillesztésével, akkor a verki zökkenés nélkül ment volna és mindenki megelégedett lett volna, akkor ma nem kellene kérni bizalmat és lojalitást és félni attól, ha szavazásra kerül a sor, korteskedni kell. A jó bornak nem kell géger!)

Duca így végzi mea culpáját: »Szeretném hinni és ezt őszintén megmondom, hogy a lojalitást tapasztaltuk már az önök részéről. Kérem önöket, hogy legyenek hozzánk bizalommal is. Ha ezt a bizalmat is megkapjuk, a lojalitás a bizalommal párosulva önmagától megfogja oldani a kisebbségi kérdést.»

(Jó uram! Ez igaz. Gondoskodjék arról, hogy a 3 féle nyugdíjazási mód (tudom is én törvény, v. rendelet) töröltessék. Adják vissza mindenkinek a hivatalát, a kenyerét, tegyék abba az anyagi helyzetbe, amelyben volt. Adjanak a friss hivatalnok mellé pár évre segítséget, aki a nyelvet ismeri, aki bevezeti az eddig megfosztottat az újabb dolgokba, térítse meg az eddig okozott károkat. Adjon 8-10 éven át ingyenes tanítást a hivatalos nyelv elsajátítására. Adjon a 8 év óta anyagi jó helyzetüktől megfosztott szülők gyermekeinek módot tanulmányaik folytatására. Adjon ki minden törvényt, rendeletet oly nyelven is, (szerb, szlovén, magyar, német, vend stb.) hogy azt mindenki megérthesse. Adjon a magyarnak magyar, a németnek német, a románnak román, a vendnek vend iskolát, egyesületeket, öképző és zene köröket, stb. Adja meg mindenkinek azt, amit szíve és az igazság kíván, akkor 8-10 év múlva mindenki tud a hivatalos nyelven beszélni, mindenki bizalommal és szeretettel lesz az új hazája és a bevándorolt idegenek iránt. Persze, hogy ez áldozatokkal jár. Nem lehet ingyen vagy éppen nagy megadóztatással vagy megaláztatással bizalmat gerjeszteni, sze etetet ébreszteni egy akaratán kívül, más fennhatósága alá kényszerített terület lakóiban, a bennlakókban.

Próbálja meg, mert nem várhatja meg, míg mindezek kihálnak. Ha van jó lelke, ezek tengődését nem nézheti tovább.

KRAJCSICS LÁSZLÓ.

Sötét erdő.

Sötét ez az erdő: (eltévedtem benne) Talán csak meghalni jöök ki belőle? Errefelé, nálunk; sok az éhes farkas, Mert kevés a bányász, »pásztor is ludas« Az öreg számadó, egykedvűen nézi, Betyár a jószágot, a hogyan fecserli.

Elaggott a gazda: akié az erdő, Senki se hallgat rá, itt minden veszendő! Ebben az erdőben elárvultan járok, Elment, ki velem volt, s nem jön,

[kire várok.

A nagy, Mindentudó feleljen meg érte! Azért, ki a sorsot imígyen rámmerte:

Nappal ezer tövis sebzi föl az arcom! Farkas üvöltésre ébredék, ha alszom. Csak csupán tengődök, »gyökéren« és [vizen»

A hust a farkasok eleszik előlem! Talán ki se bírnám így én már sokáig De gyérül az erdő: s amott; már világlik Fejszét és fűrészket hoztak az emberek: — Ki fogják irtani ezt a rengeteget!

Élet cél.

Ha a bor és vér frigyre lépnek . . . A szerelmes apa bűnhődik. A pokol fejedelme az apa véreit méreggel keveri, ez gyilkot lövel, Az anya vérebe . . . és az újszülött bűnhődik . . . !

Lábbal sem léphet a földre, Már szárnyakkal száll a menybe, Mert idő előtt jött; Mert holtan jött a földre — Így lett angyal belőle!

Ha azért vagyunk a földön, Hogy az urat megismerjük: Vajon akik az anya méhéből mennek [az égbe Azok, mikor ismerik meg az Urat?

HIREK.

— Puconci. Nálunk az utóbbi hetek elég élénken teltek el. Eltekintve attól, hogy az elmúlt vasárnap korcsma megnyitó mulatsága egy kis vidámsággal megfűszerezte az élet keserű voltát, forgalom, községi választások, gazdasági tanfolyamok stb., mely ismét, mint régen, központi jellegűt változtatossá teszik az életet Puconcin. F. hó 13.-án kellett volna a választásoknak lefolynia, de miután csak egy radikális lista volt, a választás elmaradt. Az egyetlen lista jelöltjei Kúhár István János, Kúhár Ferenc Goszlar, Pavlics Iván, Mőrec Iván ifj., Ssocsics István, Frankó Ferenc Kovács és Kúhár Sándor volt bíró lettek miat képviselőtestületi tagok megerősítve. Rá egy hétre, 20.-án ült össze az új képviselőtestület, hogy bíróját megválassza. Községibírónak egyhangulag Kúhár István János, géptulajdonos lett megválasztva. Az új képviselőtestületbe az első ülésről lemaradt Kúhár Sándor volt bíró helyébe Kúhár Kálmán Bencák első helyettes hivatalba. Az eskütétel már megtörtént, a hivatal átvétel a legközelebbi napokban lesz. — Földmives gazdasági tanfolyam is itt végzi hálálatos nyolc hetes munkáját. A komoly résztvevők csak hálával emlékeznek meg erről az intézményről, a felnőt egyének, akik annak programját figyelemmel kísérik, szorgos tevékenkedést látnak, úgy nyilatkoznak, hogy a falu jövő gazdaságainak csak ily tanfolyamból szabadna kiképződni. Vannak lányok, kik a tanfolyam látogatóit gunyos szavakkal illetik, de ez csak hiányzó műveltség bizonyítéka, s jele annak, hogy rájuk méginkább ráférne eme tanfolyam látogatása. — Gazdasági tanfolyam szerdán nyílt meg, mely a serdültebb földmives fiatalok gazdasági oktatását van hivatva előmozdítani. Tanácsos lenne, hogy a szülők ne mulasszák el fiaikat mind

a tanfolyamra küldeni. A már a múlt évben kérvényezett postánkra való telefon bevezetés rövid időn belül kezdetét veszi. Az erre szükséges összeg már a póstaigazgatóságához beküldetett. A beszerelés a Maribor-Rogaševci vonal kiépítése előtt fog meg történni.

— Gazdasági egyesület m. szobotai fiókja, a tagsági díjak beszédére, már széjjel küldte megbízottainak a tagnévjegyzékeket és nyugtákat, melynek kapcsán felszólítja őket, hogy a tagsági díjakat f. év dec. 15.-ig az egyesület fiókjához juttassák. — Legújabb megállapodás szerint, az egyesületi központ az egyl. fiókiának rak-tárába különféle gazdasági gépeket ad, melyek az egyesület tagjainak kedvezményes áron fognak eladatni.

— A m. szobotai gimnázium 5. osztálya f. év december 5.-én, 7. osztálya pedig 1928. január 1.-jével, mint nyilvános jogu magán osztályok, megnyílnak. Minden tanuló tehát, ki tanulmányát csakis az 5. osztály beszüntetése miatt hagyta abba, mert máshová iskolába menni tehetsége nem volt, — jelentkezék a gimnázium igazgatóságánál felvételre. Éppugy azok is, kik a 7. osztály beszüntetése miatt voltak kénytelenek más intézetnél beiratkozni. A jövő félévi tanulmányait itt folytathatják, ha kellő időben jelentkeznek. Költségmegtakarítást tekintetbe véve, a m. szobotai gimnáziumnak főgimnáziummá való kifejlesztése, Prekmurjének sokat jelent. Természetes, egyelőre a gimnázium e két osztályának fenntartása a szülők s az adakozó közönségre vár, ami remélhetőleg nem fog nagy akadályokra találni, mert figyelembe vesszük M. Szobota jelen költségvetés- adományozott 15.000 dináros tételét, amihez egész biztosan szép summával fognak járulni még a kereskedők, iparosok korcsmárosok és különböző kultur egyesületek adományai, melylyel aztán a tanítás zavartalanul fog haladhatni az iskola év végéig.

— M. Szobota — vámhivatal nélkül. Ismeretes, hogy a pénzügyminiszter, a m. szobotai vámhivatalt beszüntette, s hivatalnokait más vámhivatalokhoz osztotta be. Az elvámolás ezután Ausztriából jövő II.-od rendű árukra Gederovcin, Cankován illetve Rogašovcin, I.-rendű árukra (selyem, szövött és vegyeszi) pedig Mariborban Magyarországból jövőre pedig Kotori, illetve Zagrebban lesz. Nesze Prekmurec, most járj pár napig árud után. Ha kétszáz dinárodba kerül az áru, ötszázat vigan elkölthetsz utazásra, vagy pedig más vámtétel szerint nyirbálnak meg.

— Dramatični odsek Sok. dr. v Murški Soboti, ponovi na splošno željo na praznik 8. decembra 1927. z začetkom ob pol 3 uri popoldne v dvorani gospoda Dittrich-a „REVČEK ANDREJČEK“ ljudska igra s petjem v 5. dejanjih, ki se je prvič igrala v Murški Soboti dne 27. X. 1927. z velikim uspehom. Igra „Revček Andrejček“ je že precej stara in povsod zelo priljubljena. Ima tudi vse lastnosti, da se vsakemu priljubi in prikupi.

Bogato dejanje, resni prizori, komične scene za zabavo in smeh, mlada ljubezen, trpljenje starih onemoglih hlapcov, malo meščanske epizode, petje in pouk v nepresiljeni besedi, vse to dela igro priljubljeno. Dejanje se da osredotočiti v sledeče prvine: Ljubezni domače hčere „Maričke“ s hlapcem »France«-tom se opira oče „Hrastar“ gre celo tako daleč, da požene »Maričko« po noči — med bliskom in gromom — iz hiše — nazadnje pa le privoli, primoran po sili razmer — v zakon. Sestra „Maričke“ lepa »Ana«, ki je poročena z gostilničarjem „Korbarjem“, se pa zaljubi v mestnega škrica „Dornika“; „Marička“ hoče pomagati sestri, vzame greh »Ane« na se in trpi po nedolžnem. „Janezon Zlobec“ bi rad poročil „Maričko“ in „Ano“, a mu povsod izpodleti. „Revček Andrejček“ je pa zunanja vez med vsem, kar se dogaja. Poleg teh prvin imamo še epizode bebastega »Janeza«, zaspane „Nosanke“, divjega lovca i. t. d. vse kakor v življenju — tako, da je dejanje igre res zelo bogato in da pride mladi in stari, veseli in žalosni svet pri njej na svoj račun. Oseb nastopa v igri 21; dejanja so sledeča: 1. dej. pred hišo župana Hrastarja; 2. dej. na preji pri Hrastarju; 3. dej. v gostilni pri »Korbarju«; 4. dej. kot prvo; 5. dej. na planini pri „Hudem breznu“. — Da si bodo mogli ogledati to lepo igro tudi popoldne in sicer pri zelo nižanih cenah. — Vstopnice se dobijo od 3. decembra 1927. naprej v trgovini g. Hahn (poleg Prekmurske banke).

— Az országos főrabbi Dr. Alkalay Murska Sobotára jön. December 11.-én az SHS. királyság országos főrabbi Dr. Alkalay Izsák M. Sobotára jön az itteni izr. hitközség és a rabbi látogatására. A nagy vendég hivatali minőségben jelenik meg és a hatóságok küldöttségeit fogadja. Az izraelita egyházfő fogadására nagy előkészületek folynak a hitközségben. December 8.-án a főrabbi Varažd vendége, ahol nagy ünnepségek lesznek. Az illustris egyházfő, látogatása nagy kitüntetés az itteni egyházra nézve.

— Pernár Drt. megütötték a parlamentben. A multkoriban a parlamentnek zajos ülése volt, mert a beogradi rendőrségi fogházban uralkodó állapotot tették szóvá a képviselők. A heves vihar közben a radikális és demokráta képviselők közül többen rátámadtak a Radics párti Drljevicre s eközben Dr. Pernárt valaki véletlenül megütötte. Dr. Pernár ezért megharagudott s az illetőt nagy mérgesen kikergette a parlament tanácskozó terméből.

— Merénylet a bécsi polgármester ellen. Szombaton délután Seitz dr. bécsi polgármester ellen revolveres merényletet követtek el. A polgármester egy korcsolya pálya megnyitására jött, s mikor autójába beszállt, Strobinger Richárd huszonhárom éves elektrotechnikus a német néppárt tagja háromszor rálőtt revolverrel. A golyók célt tévesztettek, a merénylőt a rendőrség letartóztatta.

— Mozsiztrájk az egész országban. E hó 28.-án az ország összes mozijában szünet volt. »Az elviselhetetlen adóterhek miatt zárva«. Ez a felírás fogadta a közönséget. Ha ennek sem lesz hatása, akkor végleg lezárják a mozikat, mert a tulajdonosok a terheket fizetni nem bírják.

— Két repülőgép összeütközött. Szarajevóból jelenik: Rajl v. n., a második repülő ezred repülőterén gyakorlat volt. Vagy kétszáz méter magasságban két repülőgép a pilóták vigyázatlansága folytán összeütközött s a gépek felrobbantak s egyetlen lángtengerré váltak. A gépek pár perc alatt elégték. A két pilóta: Normolt hadnagy és egy közlegény azonnal meghaltak, míg Gavramovics őrmester és egy mechanikus oly súlyos sebeket szenvedtek, hogy felgyógyulásukhoz semmi remény nincsen.

— Szerelmi dráma három halottal. Nem régen Gracianicába került egy csinos Stucsek Mila nevű pincér leány. Csakhamar sok udvarlója akadt, többek között Popo Avram kereskedő és Gradacsevics Izmail banktisztviselő. A két férfi féltékenykedett a leány miatt s emiatt véres kimenetelű szerencsétlenség történt a három egyén között. A leány egy alkalommal az utcán a banktisztviselővel sétált, mindön előttük termett Popo Avram, ki féltékenységében szóváltásba elegyedett velük. Ennek folyamán Popo revolvert rántott elő, lelötte a leányt és ellenfelét, majd ön magát lötte agyon. Mind hárman azonnal meghaltak.

— Egy örült közkatona rálőtt alhadnagyára. Budapesten a Lehel utcai utász laktányában egy örült közkatona az emeleti ablakból háromszor lőtt az udvaron levő alhadnagyára. Mikor látta, hogy lövései nem találtak, magát lötte agyon.

— Lelőttek két csendőrt. Mult számunkban megirtuk, hogy a bihácsi fogházból megszökött négy halálra ítélt fegyenc. Azóta erdőben kóborolnak e rablók s onnan járnak be a falvakba maguknak élelmet rabolni. Így behatoltak Majkics Japra községben Grubor Jován tanítóhoz, a házból minden pénzt és értéktárgyat, valamint élelmiszert elvittek a tanítót és családját megverték. Majd este a községben rájukakadt egy csendőrrjárőr. A haramiák közül egy jelentkezett a börtön igazgatóságánál. Ezt ismét vasra verték és lezárták. A többieket erős csendőr osztagok üldözik.

— Véletlenül agyon lötte a barátját. Szél György 19 éves műegyetemi hallgató Budapesten vendégül látta barátját Szécsi Gyula gépészmérnököt, ki vele egykoru volt. Egy revolvert nézegettek, amely Szél kezében véletlenül elsült és Szécsi hasába furdott a golyó. Szécsit kórházba vitték, Szélt a rendőrség vette őrizetbe. Megállapítást nyert, hogy balesetről van szó.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 4. decembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Vještice i inkvizicije

Film kakvoga ne pamti filmska povijest! Jedini i prvi svoje vrsti! Sudjeluje 40 najistaknutijih glumaca svijeta.

**VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.**

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

— Risztics újból megkísérli az Oceán átrepülését. Dessaból írják: Risztics János magyar pilóta, aki a Junkers művek szolgálatában áll, ismét megkísérli az Oceán átrepülését. Ezen okból elutazott az Azori szigetekre, hogy a Lohse pilótával ott vesztglő Junkers repülőgéppel felkészüljön az oceáni utra. Hogy mikor indulnak el, még nem bizonyos.

— Acélházak. Berlinből írják: A bohuni acél művek berendezkednek acélházak nagy arányú építkezésére. Most készülnek 3-4-5 szobás acélházak, a melyeknek ára 6-8 illetve 10.000 márka lesz. Mostj 1500 acélházat öntenek.

— Földkörül repülőgépen. Kopenhágából írják: Ben Balchen híres norvég repülő, aki Byrd kapitányt északsarki útján, majd oceáni repülésén kísérte, a jövő évben körül akarja repülni a földet. Már most keresi a leszállási helyeket s úgy számítja, hogy tizenegy nap alatt megteszi utját.

— Rendszeres légi forgalom Newyork és London között. Newyorkból írják: Egy amerikai társaság rendes légi expressz forgalmat akar létesíteni Newyork és London között. A repülőgépek az utat harmincöt óra alatt tennék meg nyolc leszállással. Ugy tervezik, hogy az oceánon hat hajó állomásozna arányos távolságokban s a repülőgépek ezeken megszakíthatnák utjukat. Ehhez a tervhez sok reményt fűznek és teljes sikert várnak.

— Gyermekrontó iskolaigazgató. Szörnyű váddal terhelve állott a sombori törvényszék előtt Dobrievics Mihály, a Kuiai polgári leányiskola igazgatója. Azzal volt vádolva, hogy a reá bizott leány növendékeket erkölcsileg megrontotta s ezt a rettentő bünt számos esetentő bünt számos esetben követte el. Negyvenegy drákleány vonult fel a tárgyalásra, akik szemébe mondták az igazgatónak a szörnyű vádat. Az igazgató azzal védekezett, hogy ő politikai hajszra áldozati, mivel ő valódi szerb nemzetiségű. A törvényszék semmiféle mentőkörülmenyt nem tudott találni s az igazgatót a legnagyobb büntetéssel tizenkét évi fegyházzal és tíz évi hivatal vesztéssel sújtotta. Vádolt az elnök kérdésére mosolyogva kijelentette: »felbbezek a királyig.«

— Világ körül utazó német turisták halála. Két német turista Bruchtálból elindult a Dunán egy kis kaucsukcsónakon, világ körüli utra. Konstanránál a Fekete tenger partján megtalálták most holttesteiket. Valószínű, hogy a nagy viharban a csónak felborult s ők a tengerben lelték halálukat.

— Noviszádon vissza akarják helyezni a nyugdíjas tisztviselőket. Noviszádon az új tisztviselő választáskor fel akarják használni az alkalmat arra, hogy a nyugdíjazott munkabíró tisztviselőket vissza helyezik állásaikba. Ezek a tisztviselők javarészből politikai okokból lettek nyugdíjazva s jó része kipróbált munkaerő. Noviszád város évente másfélmillió dinárt költ nyugdíjra s így ez a nagy teher tétel is csökkenne, viszont a város ismét kitűnő munkaerőkhöz jutna.

— Védekezés a spanyolnátha ellen. Dr. Besarovics karlsbádban élő jugoszláv orvos feltalált egy szert, mely kitűnő védő szer a spanyolnátha ellen. Dr. Besarovics felfedezését a világ összes államaiban Griposan név alatt védjegyeztette. Az orvos most itthon van Jugoszláviában s előadásokat tart a védő anyagról. Már sok orvos tanár kipróbálta e szert s más járványos betegségek: mint sarlach, difteria, kanyaró, járványos agyhártya gyuladás esetében is kitűnőnek találták. A szer egy orrkendő, mely az orr nyákhártyáit fertőtleníti s meggátolja az orron át való megbetegedést.

— Egy titkos Océán repülő. Newyorkból írják: Halifax táján egy repülőgépet láttak szállni Amerika felé. Mivel most semmiféle repülő kísérletről nincs híradás, így az a vélemény, hogy valamely pilóta titokban, meglepetésszerűen akarja átrepülni az oceánt. Most kíváncsian várják Amerikában a esemény kifejlődését.

— Nagy földrengés Dél-Amerikában. Sanjagóból jelentik: Sanjagóban, Valparaisóban és Chile egész északi részében erős földrengés volt, mely némely helyen tizenöt percig is tartott. A kár egyébként nagy, de emberélet pusztulásáról eddig nem tudósítanak.

— Hajókatasztrófa Bombai előtt. A Tukaran gőzös, mely parti forgalmat teljesített, Bombai táján (Indiában) a nagy viharban elsüllyedt. Hir szerint százhatvanöt ember elpusztult s csak heten menekültek meg.

GAZDÁLKODÁS.

Jugoszláv-osztrák kereskedelmi tárgyalások. Az osztrák kereskedelmi delegáció tagjai Beográdba érkeztek s a külügyminiszteriumban hosszasan tanácskoztak a jugoszláv delegáció tagjaival. A két ország kiküldöttjei az új kereskedelmi szerződést fogják kidolgozni. A két delegáció a legteljesebb egyetértésben dolgozik s remélhetőleg rövid idő alatt elkészítik a szerződést.

Jugoszláv-magyar meg egyezés. Budapesten befejeződtek azok a tárgyalások, amelyek Jugoszlávia és Magyarország között folytak a magán és közbetételek kicserélésének ügyében. — Jugoszláv részről kijelentették, hogy a magyarok minden tekintetben a legnagyobb előzékenységet tanúsították s a tárgyalások úgy a magán-, mint a közbetételek kiszolgáltatására, valamint a me-

gyei vagyon és adosságok felosztására vonatkozóan eredményesen fejeződtek be.

A Slavenska Banka passzívja. A zagrebi törvényszék-nél mint csődbíróságnál három-ezerkétszázötven hitelező jelentkezett kétszázmillió követeléssel. A prioritási — elsőbbségi jogot — élvezők száma csekély és ez az összeg csak 6 és fél milliót tenne ki. A második csoport követelése százhuszonkilencmillió dinár, ezekre csak az első csoport kielégítése után kerül a sor. A szakértők megállapították, hogy a bukást a Trbovljei Szénbánya Részvénytársaság és a bécsi Zentral-europäische Länderbank okozták s azért ezeket 60 milliót kitevő követelésükkel a törvényszék el is utasította.

A jövő évi állami költségvetés. A pénzügyminiszter be-terjesztette az 1928-29 évre szóló pénzügyi törvényt és költségvetés, továbbá az adóegységesítési törvény javaslatot. — Az idei költségvetés 288 millió dinárral nagyobb a tavalyinál s a deficit 210 dinár. Ebből 173 millió dinár azon összeg, melyet az önkormányzatoknak utalnak ki a rajuk bízott állami funciók elvégzéséért. — A pénzügyi törvénynek van egy függeléke, mely szerint az állam területén a határtól ötven kilométer mélységben csak a hadügyi és belügyi miniszteriumok engedélyével lehet földbirtokot vásárolni.

Az új adótörvény. Az új adótörvény 1928 január elsején fog életbe lépni. Az adók egyszerűsítve lesznek ugyan, de le-szállítva nem lesznek. Minden eddigi adómentesség megszűnik s 1928 január elsejétől újból kell az megkérni. Három féle egyenes adó van: I. Föld és ház adó; II. Vállalat, üzlet, foglalkozás utáni adó; III. Járadék és kamatjövödelm adó. Az adó kötelezettség általános.

Jobb, szebb, olcsóbb és tartósabb

butort kaphat kézimunkából, mint gyári munkából. Bámulatos olcsón, izléses kivitelben, legmodernebb butor állandóan raktáron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül NEMEC JÁNOS kereskedésében és a készítőnél,

Fliszár József
műszialosnál
Murska Sobotán.

Nem kell gyári butor, ez szebb, olcsóbb és tartósabb! Kész érc, kemény- és puha fa koporsók állandóan raktáron.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA december 2.

100 kg.	Buza	Din.	290—305
„	Rozs	„	300—
„	Zab	„	225—
„	Kukorica	„	200—225
„	Köles	„	225—
„	Hajdina	„	350—
„	Széna	„	50—60
„	Bab cseres.	„	450—500
„	vegyes bab	„	350—
„	Krumpli	„	75—100
„	Lenmag	„	370—380
„	Lóhermag	„	1800—1900

BENKO: december 2.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7.50	8.50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borju	—	—	10.—	12.—
Sertés	—	—	17.—	17.50
Zsir I-a	—	—	28.—	28.—
Vaj	—	—	—	30.—
Szalonna	—	—	—	24.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.50

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56.70
1 Pengő Budapest	= „	10.—
1 Schil. Bécs	= „	7.99
1 Kor. Praga	= „	1.67
1 Lira	= „	2.46

Zürichben 100 Din = 9.135 sfrk.

Iščem

pridnega mlinarja
oženjenega, za večji mlin v Prekmurju, za delo na procente. Stanovanje v hiši. Izvé se v Prekmurski tiskarni v Murski Soboti.

Vsakovrstne sirove
kože
kupuje
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpokupujete Vase potrebscine za 'zeinitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika zaloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj núca.

Velika zaloga 'zenszki krscsakov i rázno traletno i drobno blágo. Szolidna posztre'zba! Niszike cene!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA
Glávni trg. Bergerova hisa

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24—
Zsir " " 23-28
Háj " " 26.—
Tőpörtő, kolbász stb. stb.
BENKO mészárszékben
MURSKA SOBOTA.

NEMECZ JÁNEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusit bámulatos olcsó áron:
tűzhelyeket,
kályhákat,
mezőgazdasági gépeket,
Urania írógépeket,
Kayser varógépeket
házi valamint ipari célokra. Fényes darabos kőszén állandóan raktáron.

1927. december 6. (Mikulás).

Nagy választék gyermek játékokban Erdösy Barnabás papir és játék üzletében
MURSKA SOBOTA a róm. kath. templom mellett.